

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Būvizstrādājumu uzraudzības aktualitātes 2022-2023

28.04.2023.

BVKB seminārā

“Būvdarbu veikšanas tehnoloģijas būvdarbu kontrolē”

**Būvizstrādājumu, elektroiekārtu un energoefektivitātes uzraudzības daļa
vecākā eksperte Kristīne Kamerāde**

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Patērētāju tiesību aizsardzības centra kompetence, tirgus uzraudzība, būvizstrādājumu atbilstības prasības

- **Būvniecības likums**
- **MK noteikumi Nr.156** «Būvizstrādājumu tirgus uzraudzības kārtība» (25.03.2014.)
- Eiropas Parlamenta un Padomes **Regula Nr. 305/2011** (09.03.2011.)
 - Deleģētā Regula (ES) Nr. 574/2014 (21.02.2014.) par deklarācijas saturu
 - Deleģētā Regula (ES) Nr.157/2014 (20.10.2013.) par deklarācijas izvietojumu tiešsaistē internetā
 - Deleģētā Regula (ES) Nr.2016/364 (01.07.2015.) par ugunsreakcijas klasifikāciju
 - Deleģētā Regula (ES) Nr.568/2014 (18.02.2014.) par AVCP sistēmām
 - u.c.
- **Latvijas būvnormatīvi** (piemēram, MK Nr. 280: LBN 002-19 "Ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnika"; MK Nr.333: "LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība" u.c.)

likumi.lv

ec.europa.eu/

eur-lex.europa.eu/

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Būvizstrādājumu iedalījums

Regula 305/2011

Visi, kuriem piemērojami
saskaņotie standarti vai
Eiropas tehniskais
novērtējums

- ✓ **CE zīmes marķējums**
- ✓ **Ekspluatācijas
īpašību deklarācija**

MK noteikumi Nr.156 + LVS standarti

Stiegrojums

- ✓ **MK noteikumos Nr.156
IV³.nodaļā noteiktie
sertifikāti**

Transportbetons
Stikla šķiedras sieti

- ✓ **Standartā noteiktais
dokuments** – Atbilstības
deklarācija

MK noteikumi Nr.156

Visi pārējie

- ✓ **Tehniskā pase,
instrukcija, vai cita
veida dokuments**

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Ekspluatācijas īpašību deklarācija un CE marķējums saite uz pašpārbaudes lapu

CE ZĪMES PIEMĒRS:

CE
19
Gāzbetona bloki ABC 200
SIA "Būvē droši"
Būvmateriālu iela 10, Rīga, Latvija
Nr.00001
Pielietojums slodzi nesošu vai slodzi nenesošu ārējo
un iekšējo sienu montāžai
EN 771-4:2011+A1:2015
NB 1505
Izmēri 490x200x190 (mm)
Vidējā spiedes stiprība 3 N/mm²
Saistīšanās bīdes stiprība 0,2 N/mm²
Vidējais sausais blīvums 380(kg/m³)
Ugunsreakcija A1
Siltumvadītspēja (W/mK) 0,20 (λ_{10dry}, S2))

Deklarācijas numurs

Būvizstrādājuma identifikācija

Paredzētais izmantojums

Ražotājs

Piemērojamā ekspluatācija īpašību
noturības un pārbaudes sistēma
(1, 1+, 2+, 3 vai 4)

Saskaņotais standarts

Paziņotā iestāde
(ja ir sistēma 1, 1+, 2+, 3)

Deklarētās īpašības

Ražotāja pārstāvja paraksts un
datums

EKSPLUATĀCIJAS ĪPAŠĪBU DEKLARĀCIJAS PIEMĒRS:

EKSPLUATĀCIJAS ĪPAŠĪBU DEKLARĀCIJA

Nr.00001

- Unikāls izstrādājuma tipa identifikācijas kods: Gāzbetona bloki ABC 200
- Būvizstrādājuma paredzētais izmantojums vai izmantojumi saskaņā ar piemērojamo saskaņoto tehnisko specifikāciju, kā paredzējis ražotājs: Paredzēts slodzi nesošo vai slodzi nenesošu ārējo un iekšējo sienu montāžai
- Ražotāja nosaukums un kontaktdrese, kā noteikts 11.panta 5.punktā:

SIA „BŪVĒ DROŠI”,
Būvmateriālu iela 10,
Rīga, LV-1010

- Ekspluatācijas īpašību noturības novērtējuma un pārbaudes sistēma kā noteikts V pielikumā: 2+
- Saskaņotais standarts: EN 771-4:2011+A1:2015
- Paziņotās iestādes nosaukums un identifikācijas numurs: NORDCERT AB, NB 1505
- Deklarētās ekspluatācijas īpašības

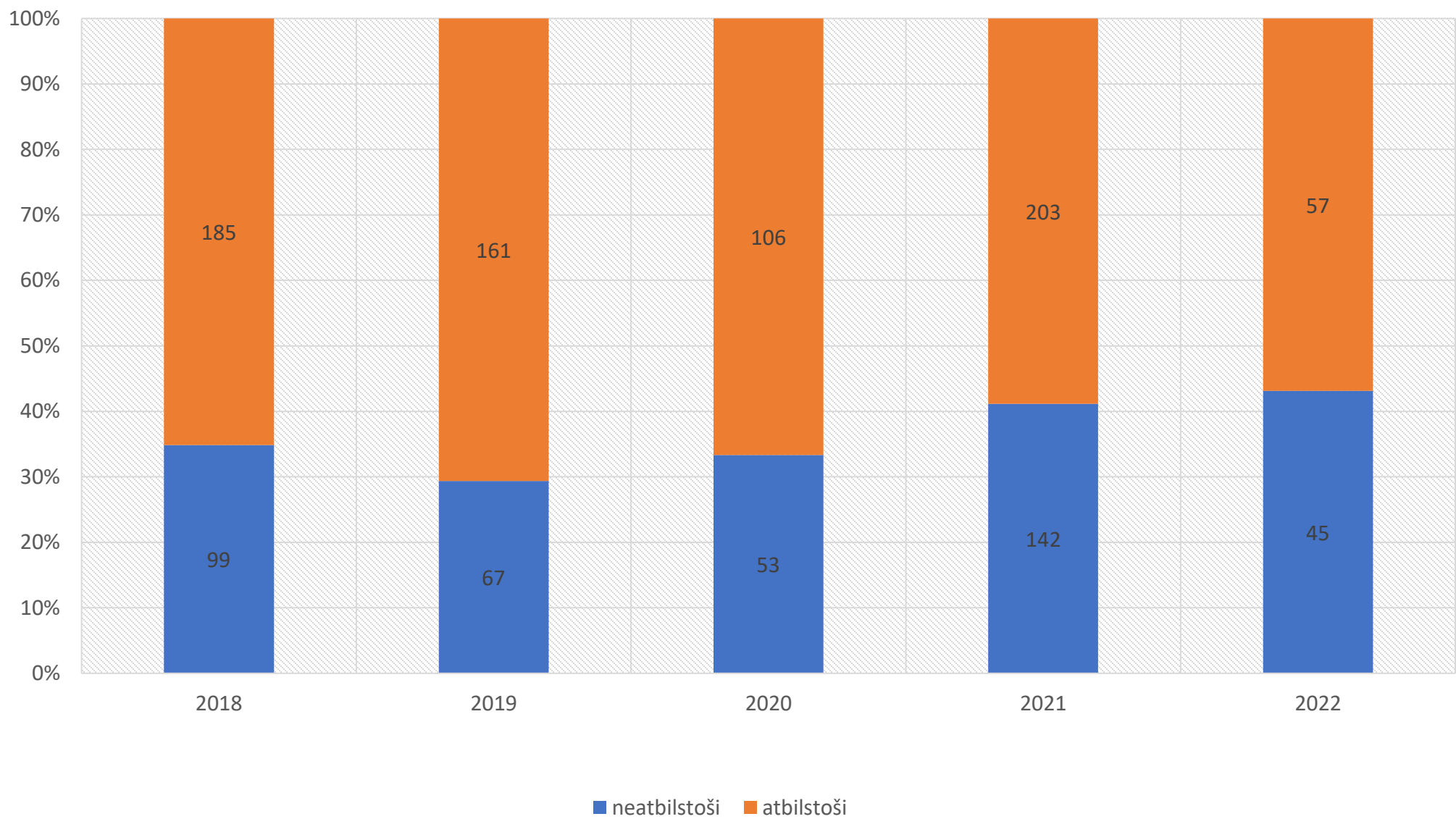
Būtiskie raksturlielumi		Ekspluatācijas īpašības	Saskaņotā tehniskā specifikācija
Faktiskie izmēri	Garums, mm	490	EN 772-16
	Platums, mm	200	
	Augstums, mm	190	
Vidējā spiedes stiprība (N/mm ²)		3	EN 772-1
Saistīšanās bīdes stiprība (N/mm ²)		0,2	EN 998-2
Vidējais sausais blīvums (kg/m ³)		380	EN 772-13
Ugunsreakcija (Eiroklase)		A1	EN 771-4:2011+A1:2015, 5.11 punkts
Ūdens absorbcija (g/m ² s ^{0,5})		NPD	EN 772-11
Siltumvadītspēja (W/mK)		0,20 (λ _{10dry} , S2)	EN 1745

- Iepriekš norādītā izstrādājuma ekspluatācijas īpašības atbilst deklarēto ekspluatācijas īpašību kopumam. Šī ekspluatācijas īpašību deklarācija izdota saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 305/2011, un par to ir atbildīgs vienīgi iepriekš norādītais ražotājs.

Parakstīts ražotāja vārdā:

Paraksts

SIA „BŪVĒ DROŠI” direktors: A. Būvnieks
15.03.2019., Rīga

pilstības
riskajā
mentācijā
1%
is
nav
ja
cijas

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Būvizstrādājumu ekspertīzes 2022. g. saskaņā ar MK Noteikumiem Nr. 156

Testēti 34 būvizstrādājumu paraugi:

logi, ugunsdrošās durvis, mūra elementi (bloki), cements, nesošo koka konstrukciju metāla savienotāji, siltumizolācijas materiāli

Neatbilstoši ir 17 no 34:

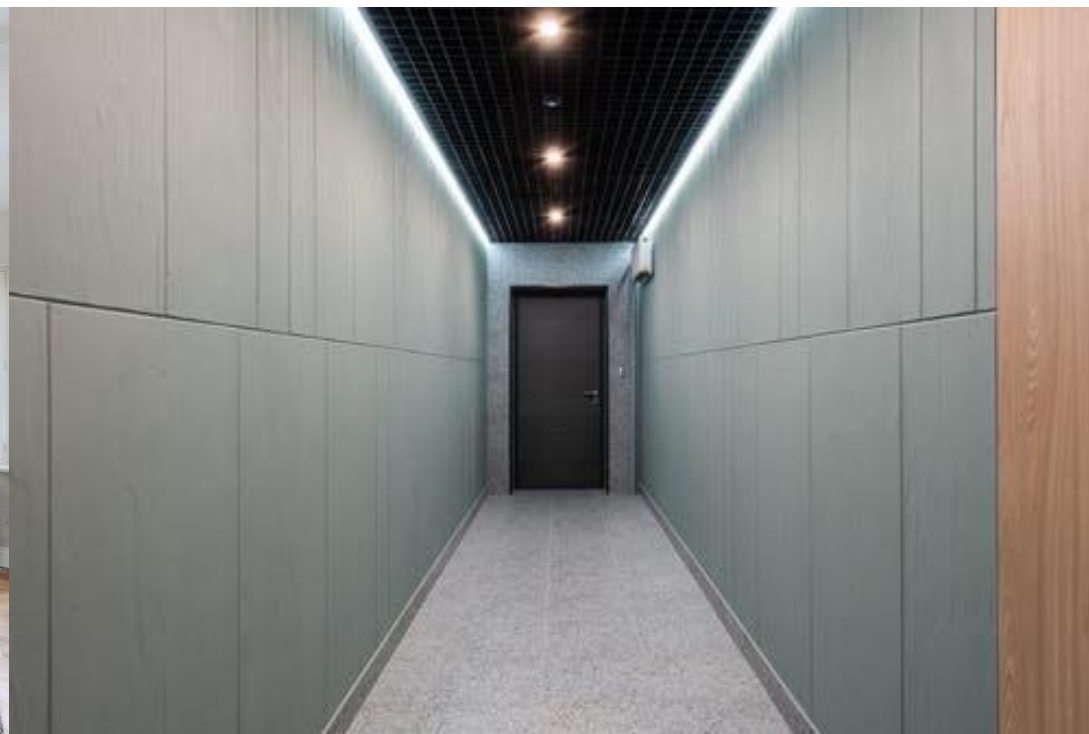
- 10 no 13 logu paraugiem (6 no 7 ražotājiem)
(siltumcaurlaidības koeficients U_w , gaisa caurlaidība, ūdensnecaurlaidība un vēja slodžu izturība)
- 4 no 8 siltumizolācijas materiāliem
(siltumvadītspēja, spiedes stiprība $CS(Y)$ pie noteiktas deformācijas)
- 2 no 6 mūra blokiem
(spiedes stiprība un blīvums)
- 1 no 4 ugunsdrošajām durvīm
(ugunsizturības klase)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Normatīvo aktu prasības logiem un ugunsdrošajām durvīm

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Logu atbilstības prasības saskaņā ar Regulu 305/2011

Uz logiem ir attiecināmi piemērojamie standarti, kas publicēti Regulas 305/2011 prasību īstenošanai:

- ✓ **EN 14351-1:2006+A2:2016** «Logi un durvis. Izstrādājumu standarts, veikspējas raksturlielumi. 1. daļa: **Logi un gājēju zonas ārdurvju bloki**» (1.11.2019)
- ✓ **EN 16034:2014** «Durvju bloki, industriālo, tirdzniecības iestāžu, garāžu durvis un atverami logi. Izstrādājumu standarts, veikspējas prasības. **Ugunsizturības un/vai dūmu kontroles raksturlielumi**» (1.11.2019.) **tikai kopā ar izstrādājumu standartu*
- ✓ **EN 1873:2005** «Rūpnieciski izgatavots jumtu aprīkojums – **Plastmasas individuāli jumta logi** – Izstrādājumu specifikācija un testēšanas metodes» (1.10.2009.)
- ✓ **u.c.**

!Jāpievērš uzmanība darbības jomai!

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības logiem

- ✓ **Ekspluatācijas īpašību deklarācija:**
 - ✓ **Identifikācija**
 - ✓ **Paredzētais pielietojums**
 - ✓ Atsauce uz piemērojamo standartu **EN 14351-1**
 - ✓ Īpašības - **siltumcaurlaidības koeficients U_w**
 - ✓ Paziņotā institūcija (**NB**)
 - ✓ Piemērojamā sistēma 3 un/vai 1
 - ✓ **Atsauce uz Regulu 305/2011**
 - ✓ Ražotāja paraksts
- ✓ **CE zīmes marķējums**
- ✓ Instrukcijas (transportēšanas, montāžas)

PIEVĒRS UZMANĪBU!

Importētāja vai izplatītāja sastādītie dokumenti nav atbilstību apliecinājoši dokumenti. Ekspluatācijas īpašību deklarāciju sastāda tikai un vienīgi ražotājs, turklāt ir jāpievērš pastiprināta uzmanība tam, vai uzrādīto deklarāciju ir iespējams attiecināt uz konkrētu logu.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

U vērtība logiem un durvīm

Ministru kabineta 2019. gada 25. jūnija noteikumi Nr. 280 «Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 002-19 "Ēku norobežojošo konstrukciju siltumtehnika»

1. Būvnormatīvs nosaka:

1.1. ēku ārējo norobežojošo konstrukciju būves elementu un to savienojumu energoefektivitātes projektēšanas kārtību jaunbūvējamām, pārbūvējamām un atjaunojamām apkurināmām ēkām, kā arī esošajās ēkās ierīkojamām jaunām apkurināmām telpām, kurās apkures sezonā tiek uzturēta temperatūra 8 °C un augstāka;

1.2. **aprēķinos izmantojamos siltumtehniskos parametrus** apkures, ventilācijas un sistēmu projektēšanā.

III. Būvizstrādājumu un būves elementu aprēķina vērtības

14. Aprēķina siltuma caurlaidības koeficientu U_i , ψ_j un χ_k vērtības nosaka:

14.3. logiem un durvīm – saskaņā ar standartu LVS EN ISO 10077-1:2017 "Logu, durvju un slēgu siltumefektivitāte. Siltuma caurlaidības aprēķini. 1. daļa: Vispārīgi (ISO 10077-1:2017)" un LVS EN ISO 10077-2:2017 "Logu, durvju un slēgu siltumefektivitāte. Siltuma caurlaidības aprēķini. 2. daļa: Skaitliskā metode rāmjiem (ISO 10077-2:2017)«

17. Aprēķina siltuma caurlaidības koeficientu U_i **rūpnieciski ražotiem būves elementiem** reglamentētajā sfērā apliecina atbilstības novērtēšanas procesā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 9. marta Regulu (ES) Nr. 305/2011, ar ko nosaka saskaņotus būvizstrādājumu tirdzniecības nosacījumus un atceļ Padomes Direktīvu [89/106/EEK](#) (turpmāk – regula Nr. 305/2011).

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Logu uzraudzība un rezultāti

Kur var atrasties identifikācijas uzlīme logam?

Logam jānorāda:

- standarts EN 14351-1
- ražotāja nosaukums, adrese
- loga identifikācija
- īpašības (siltumcaurlaidības koeficients U_w)
- u.c. informācija, kā paredz CE zīme

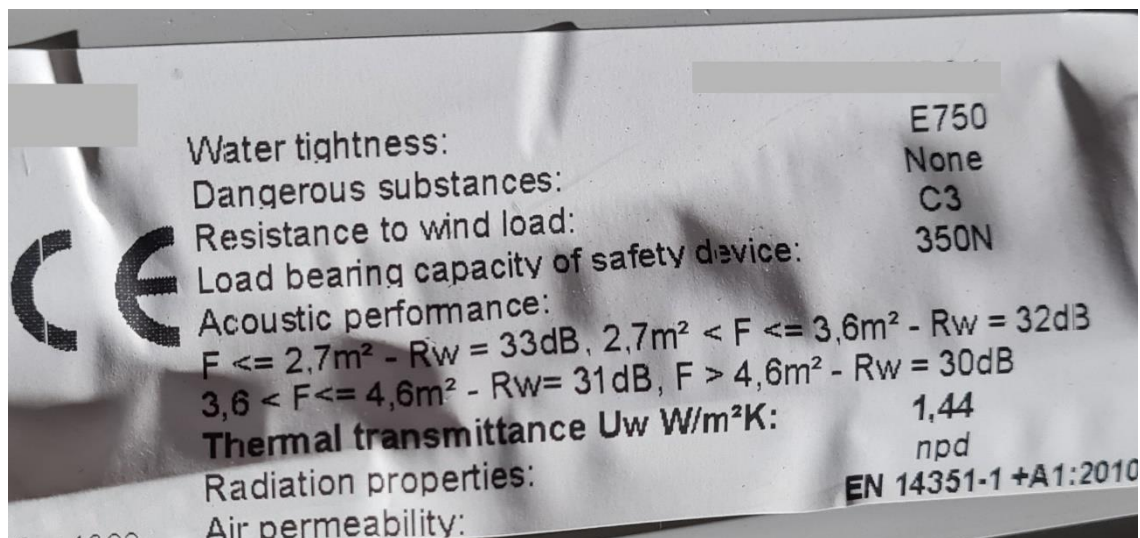
Nejaukt ar stikla paketes CE zīmes marķējumu, kurā norādīts standarts EN 1279-5(!) un stikla paketes dati

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Loga un stikla paketes marķējuma piemēri

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Ugunsdrošo durvju uzraudzība

Regulas 305/2011 prasības Ugunsdrošas ārdurvis, durvis evakuācijas ejās

✓ Eksploatācijas īpašību deklarācija:

- ✓ **Identifikācija**
- ✓ **Paredzētais pielietojums**
- ✓ Atsauce uz piemērojamo standartu **EN 14351-1**
ugunsdrošās durvis EN 16034
- ✓ Īpašības - **siltumcaurlaidības koeficients U_w**
- ✓ Paziņotā institūcija (**NB**)
- ✓ **Piemērojamā AVCP sistēma 1**
- ✓ **Atsauce uz Regulu 305/2011**
- ✓ Ražotāja paraksts

✓ **CE zīmes marķējums**

- ✓ Montāžas u.c. instrukcijas

MK Noteikumu Nr. 156. IV² nodaļas prasības MK Noteikumi Nr.333 «LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība« prasības» Ugunsdrošas durvis izņemot ārdurvis

✓ Tehniskā pase, instrukcija vai cita veida dokuments

- ✓ **Identifikācija**
- ✓ **Paredzētais pielietojums**
- ✓ Atsauce uz standartu **LVS EN 1634-1+A1:2018 un**
LVS EN 13501-2:2016

✓ **Ražotājs un/vai preču zīme un adrese**

- ✓ Identifikācija uz durvīm
- ✓ Montāžas u.c. instrukcijas

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Sistēmturētāja dokumentācija un kaskādes testu izmantošana logiem un durvīm

Ražotājam:

- Var izmantot sistēmas turētāja dokumentāciju, ja ir vienošanās nosaka EN 14351-1 7.2.5. punkts un EN 16034 6.2.4. punkts
- Ir jāizpilda visi EN 14351-1 7.2.5. punktā un EN 16034 6.2.4. punktā norādītie nosacījumi
- Jāuztur ražošanas procesa kontrole ražotnē saskaņā ar EN 14351-1 7.3. apakšpunktu un EN 16034 6.3. punktu
- **Ražotājs** ir atbildīgs par izstrādājuma atbilstību ekspluatācijas īpašību deklarācijā norādītajam.

Nepareizi: *«Es jau tikai saliku, bet ražotājs ir cits (domāts profilu ražotājs, sistēmas turētājs)»*

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Neatbilstības logu un ugunsdrošo durvju uzraudzībā

- Bez marķējuma vai marķējums **nepilnīgs**
- **Neviennozīmīga** informācija par durvju pielietojumu - ārdurvis vai iekšdurvis, jo netiek norādīti visi standarti
- Nav vai ir nepilnīgi transportēšanas un montāžas nosacījumi
- Atbilstības dokumenti **nav attiecināmi/ nesatur atbilstības informāciju**
- Durvis **nav pilnā komplektācijā** (piem., nav pievienota ugunsdrošā furnitūra, atbilstošas blīvgumijas, aizvērēji u.c.)
- Izplatītājs kontrolpasūtījumā norāda sevi kā ražotāju; saņemot tiek konstatēts cits durvju un logu ražotājs
- U.c.

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Instrukcija durvīm EN 16034

Komersantiem jānodrošina ražotāja montāžas (uzstādīšanas), pārvadāšanas un apkopes instrukcija, tā jāpievieno visām tirgū laistām un piedāvātām durvīm, nodrošinot to valsts valodā!!!

!Saskatāmi riski, ka ugunsizturība netiks nodrošināta, ja durvis netiks montētas pēc ražotāja norādītās instrukcijas un izmantoti ražotāja norādītie montāžas materiāli, tai skaitā sienai un ailēm**!**

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Ieteikumi:

Izplatītājiem un saņēmējam:

1. Pārliecināties par atbilstošu marķējumu un ekspluatācijas īpašību deklarācijas attiecināmību uz būvizstrādājumu (ražotājs, tips, modelis, īpašības)
2. Izsniegt saņēmējam visus atbilstības dokumentus, tai skaitā instrukcijas
3. Nepiedāvāt tirgū/ neiebūvēt būvizstrādājumus, ja tie nav nodrošināti ar identifikāciju, nav pievienoti atbilstības dokumenti un instrukcijas, tai skaitā latviešu valodā

u.c. ieteikumi ražotājiem, skatīt 14.03.2023. gada PTAC vebināru:

“Logi un ugunsdrošās durvis – atbilstības prasības un kontrole”

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Pieejama:
www.buvedrosi.lv.

No 2020. gada 1.
jūlija arī **BIS**
sistēmā

Neatbilstošu būvizrādājumu datubāze

PRECES NOSAUKUMS, IDENTIFIKĀCIJA	PRECES ATTĒLS	RAŽOTĀJS	NEATBILSTĪBA	KOREKTĪVĀS DARBĪBAS
2022.gads				
Koka konstrukciju metāla savienotāji. Naglu plate, FV 203x90, svītru kods: 4260063028403		Izplatītājs: AS "Kesko Senukai Latvia"	Nav nodrošināts ar normatīvo aktu prasībām atbilstošiem dokumentiem.	Brīvprātīgās darbības: no tirdzniecības izņemti 79 gab.
Cements. Holtt, Cements – CEM I (42,5N) Svītrkods: 2000000129457		Izplatītājs: SIA "Bērgu būvmateriālu serviss"	Būvizrādājums nav nodrošināts ar atbilstošu ekspluatācijas īpašību deklarāciju un atbilstošu CE zīmi.	Brīvprātīgās darbības: no tirdzniecības izņemti 17 gab.
SS KBE76/S48		SIA "Sekura stils"	Ekspertīzē konstatēts, ka faktiskā gaisa caurlaidības klase ir 3, kas nesasniedz un neatbilst deklarētajai gaisa caurlaidības klasei 4 un Loga faktiskā siltumcaurlaidības koeficienta vērtība ir $U_w = 1.1 \text{ W/(m}^2\text{K)}$, kas neatbilst deklarētajai vērtībai $U_w = 0.94 \text{ W/(m}^2\text{K)}$.	Novērstas neatbilstības ražošanas procesa kontrolē.
Wital Prestige Therm Light		SA "G.S.A. Production"	Ekspertīzes laikā konstatēts, ka Loga faktiskā gaisa caurlaidības klase ir 3, kas neatbilst deklarētajai gaisa caurlaidības klasei 4.	Novērstas neatbilstības ražošanas procesa kontrolē.
PVC logs DECCO 70 (71) – D-DK; DECCO 70 (71) – D-DK 1133, 1153		SIA "Profservis.lv"	Ekspertīzē konstatēts, ka loga faktiskā siltumcaurlaidības koeficienta vērtība ir $U_w = 1,6 \text{ W/(m}^2\text{K)}$, nenoteiktība 5%, t.i. 1.52	2022. gada 3. oktobrī ražotājs veicis korektīvos pasākumus ražošanas

Neatbilstošu būvizstrādājumu datubāze No 2020. gada 1. jūlija arī BIS sistēmā

BŪVIZSTRĀDĀJUMU NEATBILSTĪBAS

Būvizstrādājuma tips

Ražotājs

Būvizstrādājuma nosaukums

Būvizstrādājuma identifikators

Aprites kontroles sākuma datums
01.03.2022

Aprites kontroles beigu datums

Neatbilstības identificēšanas datums

Neatbilstības slēgšanas datums

Būvizstrādājuma tips

Ražotājs

Būvizstrādājuma
nosaukums

Būvizstrādājuma
identifikators

Aprites kontroles
sākuma datums

Aprites kontroles
beigu
datums

► Logi - logi	ABAKUS	PVC logs	RED TECH/ARTE – SALAMANDER BLUEVOLUTION 73	28.04.2022	-	
► Logi - logi	ABAKUS PORZECKI S.K.A.	PVC logi ABAKUS PORZECKI S.K.A. BLUENERGY- SALAMANDER BLUEVOLUTION 82	BLUENERGY- SALAMANDER BLUEVOLUTION 82	02.06.2022	-	
► Sienas, ēku un būvju karkasu konstrukcijas un stiprinājumi - koka	BB Stanz und Umformtechnik GmbH un August Vormann GmbH & Co.KG	koka konstrukciju stiprinājumi	-	03.03.2022	-	
► Logi - logi	DRUTEX S.A.	PVC logs IGLO ENERGY	IGLO 5/IGLO 5 CLASSIC, IGLO ENERGY OKNA	21.04.2022	02.05.2023	
► Logi - logi	G.S.A. Production, SIA	PVC konstrukcijas no PVC profila Wital Prestige Therm Light	PVC konstrukcijas no PVC profila Wital Prestige Therm Light	20.06.2022	29.11.2022	
► Logi - logi	SIA "Profservis.lv"	PVC logs DECCO 70 (71) – D-DK	DECCO 70 (71) – D-DK 1120 x1150 mm	27.04.2022	03.10.2022	
► Citi materiāli - citi materiāli	UNINAKS AS, Igaunija	PORTLANDCEMENTS	CEM I – 42,5 R	01.03.2022	16.06.2022	

MEKLĒT

NOTĪRĪT

Atlasīti 7 ieraksti

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

PTAC uzraudzības plāni 2023.gadā

1. Būvizstrādājumu ekspertīzi ar testēšanu turpināsim jau aptvertajās būvizstrādājumu jomās un dažās jaunās jomās.
2. Administratīvās pārbaudes tirdzniecības vietās, pie ražotājiem, uz robežas, tīmekļa vietnēs
3. Īpaša vērība tiks pievērsta logiem, ugunsdrošajām durvīm, siltumizolācijas materiāliem un nesošo koka konstrukciju metāla savienotājiem būvlaukumos

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Jautājumi?

pasts@ptac.gov.lv

Kristine.Kamerade@ptac.gov.lv
67388648

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Paldies par uzmanību!